

Μνημονικός κανόνας αναγωγής στο 1ο τεταρτημόριο

Υποθέτουμε ότι $0 < \omega < \frac{\pi}{2}$

- Αν η γωνία είναι της μορφής: $k\pi \pm \omega$ (η κ.180°±ω), $k \in \mathbb{Z}$ τότε:

δεν έχουμε αλλαγή του τριγωνομετρικού αριθμού και

το πρόσημο εξαρτάται από το πρόσημο του ζητούμενου τριγωνομετρικού αριθμού στο τεταρτημόριο που βρίσκεται η τελική πλευρά της γωνίας $k\pi \pm \omega$.

Παράδειγμα: $\eta\mu(4\pi - \omega) = -\eta\mu\omega$, γιατί: Επειδή η γωνία $4\pi - \omega$ είναι της μορφής: $k\pi - \omega$ ($k = 4$), ο τριγ/κός αριθμός δεν αλλάζει οπότε παίρνουμε $\eta\mu\omega$. Εξάλλου η τελική πλευρά της γωνίας $4\pi - \omega$ βρίσκεται στο τέταρτο τεταρτημόριο, όπου το ημίτονο είναι αρνητικό και επομένως το πρόσημο είναι: " - ".

Άλλο παράδειγμα:

$$\sigma\upsilon\nu(5\pi + \omega) = -\sigma\upsilon\nu\omega,$$

Ερμηνεία: Επειδή έχουμε (πολλαπλάσιο του π) + ω , ο τριγωνομετρικός αριθμός δεν αλλάζει, είχαμε $\sigma\upsilon\nu$, θα παραμείνει $\sigma\upsilon\nu$.

Η γωνία $5\pi + \omega$ βρίσκεται στο 3ο τεταρτημόριο όπου το συνημίτονο είναι αρνητικό επομένως βάζουμε «-»

Ακόμα ένα παράδειγμα:

$$\epsilon\phi(3\pi + \omega) = \epsilon\phi\omega$$

- Αν η γωνία είναι της μορφής: $(2k+1)\frac{\pi}{2} \pm \omega$ ή $(2k+1)90 \pm \omega$ $k \in \mathbb{Z}$ τότε έχουμε **αλλαγή** του τριγ/κού

αριθμού και συγκεκριμένα:

Το ημίτονο γίνεται συνημίτονο (και αντίστροφα), ενώ η εφαπτομένη, συνεφαπτομένη (και αντίστροφα).

Και εδώ το πρόσημο καθορίζεται όπως στην προηγούμενη περίπτωση δηλαδή εξαρτάται από το πρόσημο του ζητούμενου τριγωνομετρικού αριθμού στο τεταρτημόριο που βρίσκεται η τελική πλευρά της γωνίας $(2k+1)\frac{\pi}{2} \pm \omega$.

Παράδειγμα: $\eta\mu\left(\frac{3\pi}{2} - \omega\right) = -\sigma\upsilon\nu\omega$, γιατί: Επειδή η γωνία $\frac{3\pi}{2} - \omega$ είναι της μορφής $(2k+1)\frac{\pi}{2} - \omega$,

(με $k=1$) ο τριγ/κός αριθμός αλλάζει και γίνεται $\sigma\upsilon\nu\omega$.

Εξάλλου η τελική πλευρά της γωνίας $\frac{3\pi}{2} - \omega$ βρίσκεται στο τρίτο τεταρτημόριο, όπου το ημίτονο είναι

αρνητικό και επομένως το πρόσημο είναι " - ". Ανάλογα:

$$\sigma\upsilon\nu\left(\frac{5\pi}{2}-\omega\right)=\eta\mu\omega$$

$$\epsilon\phi\left(\frac{7\pi}{2}+\omega\right)=-\sigma\phi\omega$$

Εδώ παρουσιάζεται η δυσκολία πως να βρίσκουμε το τεταρτημόριο στο οποίο πέφτει η τελική πλευρά της γωνίας

$$(2\kappa+1)\frac{\pi}{2}\pm\omega.$$

► Ας έχουμε λοιπόν υπ' όψη ότι η γωνία $(2\kappa+1)\frac{\pi}{2}$ rad όπου ο περιττός $2\kappa+1$ (με $2\kappa+1 > 0$ δηλαδή $\kappa \geq 0$) δηλαδή είναι της μορφής $4\lambda+1$ (δηλαδή διαιρούμενο με το 4 αφήνει υπόλοιπο 1) έχει την ίδια τελική πλευρά με την γωνία $\frac{\pi}{2}$.

$\sigma\upsilon\nu\left(\frac{41\pi}{2}+\omega\right)=-\eta\mu\omega$ γιατί $41=4\cdot 10+1$ οπότε η τελική πλευρά της γωνίας $\frac{41\pi}{2}+\omega$ θα βρίσκεται στο 2^ο τεταρτημόριο όπου το συν είναι αρνητικό.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Αν ο συντελεστής του $\frac{\pi}{2}$ είναι αρνητικός τότε ο κανόνας ισχύει αντίστροφα!

Δηλαδή η $-\frac{41\pi}{2}$ έχει την ίδια τελική πλευρά με την γωνία $\frac{3\pi}{2}$ οπότε η $-\frac{41\pi}{2}+\omega$ ανήκει στο 4^ο

τεταρτημόριο επομένως: $\sigma\upsilon\nu\left(-\frac{41\pi}{2}+\omega\right)=\eta\mu\omega,$

► Αν τώρα ο περιττός $2\kappa+1$ $\kappa \geq 1$ είναι της μορφής $4\lambda+3$ (δηλαδή διαιρούμενο με το 4 αφήνει υπόλοιπο 3) έχει την ίδια τελική πλευρά με την γωνία $\frac{3\pi}{2}$.

$\sigma\upsilon\nu\left(\frac{51\pi}{2}+\omega\right)=\eta\mu\omega$ γιατί $51=4\cdot 12+3$ οπότε η τελική πλευρά της γωνίας $\frac{51\pi}{2}+\omega$ θα βρίσκεται στο 4^ο

τεταρτημόριο όπου το συν είναι θετικό.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Αν ο συντελεστής του $\frac{\pi}{2}$ είναι αρνητικός τότε ο κανόνας ισχύει αντίστροφα! Δηλαδή η

$-\frac{51\pi}{2}$ έχει την ίδια τελική πλευρά με την γωνία $\frac{\pi}{2}$ οπότε η $-\frac{51\pi}{2}+\omega$

ανήκει στο 2^ο τεταρτημόριο επομένως: $\sigma\upsilon\nu\left(-\frac{51\pi}{2}+\omega\right)=-\eta\mu\omega,$

Βιβλιογραφία: Βασίστηκα στο βιβλίο του Γιώργου Μπαραλού με κάποιες αλλαγές και προσθήκες.